

**66 . Slava Rusă | Comuna: Slava Cercheză | Județ: Tulcea | Punct: Cetate |
Anul: 2022****Anul:** 2022**Cod RAN:** 161277.01**Perioade:** Antichitate**Epoci:** Epoca romană târzie**Autori:** Ștefan Honcu, Alexander Rubel, Lucian Munteanu, Alina Neagu, Ionuț Andrei Chirilă, Bogdan Chiriloaie, Adelina Picior**Instituții:** Institutul de Arheologie Iași, Institutul de Arheologie Iași, Institutul de Arheologie Iași, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași**Nr. autorizatie:** 99**Data autorizatiei:** 2022-03-18**Raport de cercetare arheologică de la Slava Rusă, com. Slava Cercheză [Ibida], jud. Tulcea,
Punct: Cetate, Sector I****Raport**

Campania arheologică din anul acesta, de la Sectorul I, s-a desfășurat pe durata a trei săptămâni și a vizat completarea și verificarea informațiilor obținute în urma scanărilor magnetometrice și a săpăturilor anterioare efectuate în acest sector al cetății, cu privire la existența unei clădiri de „tip insula” în acest punct. În această campanie s-a urmărit dezvelirea laturii de nord și a colțului de nord-vest ale clădirii indetificate în urma scanării magnetometrice, astfel încât să obținem o imagine completă a acestei părți din edificiu dar și a fazelor de utilizare a acestuia. Astfel, a fost deschisă o nouă secțiune (S2) orientată est-vest, cu laturile de 9x5 metri, împărțită în carourile 1A/9A-1E/9E. Un alt obiectiv urmărit pe parcursul cercetărilor arheologice a fost acela de a atinge același nivel în secțiunea S1 și în arealul Ext. 1. În secțiunea S1 am continuat cercetările în zona camerei R1, în partea de nord-est a acesteia. În urma sondeajului (5,25 m x 3,25 m) practicat în această suprafață s-a constatat că sub nivelul de incendiere identificat în campania anterioară a funcționat un alt edificiu. Astfel a fost identificat colțul de sud-est a unei noi clădiri a cărui ziduri au fost scoase definitiv din uz în momentul construirii edificiului de secol VI. Din acesta se păstrează doar trei rânduri de asize (pietre din calcar de dimensiuni medii și mici) din calcar legate cu pământ galben. Latura de est a acestuia a fost parțial distrusă de „postamentul” construit în secolul al VI-lea p.Chr. Aferent acestui edificiu a fost identificată și resturile unei podele din lut galben, tasată amplasată în zona profilului de nord a secțiunii. În ceea ce privește încadrarea cronologică a clădirii nou identificate suntem, momentan, de părere ca aceasta poate fi plasată cândva în perioada secolului al IV-lea p.Chr. Ipoteza noastră este sprijinită, pe de o parte, de descoperirea unei monede în liantul dintre pietrele de calcar ale edificiului, dar și de materialul arheologic specific acestui veac. Un argument în plus în vederea susținerii acestei ipoteze ne este dat și de modurile de realizare a clădirii mult mai îngrijit decât cel din veacurile următoare. Tot în această suprafață de lucru a fost identificat, în colțul de sud-est a camerei R1, lângă podeaua de dale, un suport pentru susținerea unui vas de provizii/amfore realizat de șase bucăți de piatră cu cărămidă în formă circulară. În zonă exterioară edificiului, în secțiunea S1, caroul 1 și în zona Ext. 1 au fost identificate două segmente de stradă și, în colțul de sud-vest a clădirii, a fost identificat un nou zid amplasat în continuarea laturii acestuia. Din varii motive această nouă descoperire nu a putut fi cercetată întucât aceasta continuă în profilul de vest al secțiunii S1. Revenind la segmentele de strada identificate, acestea ocupă o suprafață de aproximativ 25 de m². Strada 1 a fost construită în zona Ext.1 pe o suprafață de 1,75 m² în exteriorul nucleului principal al edificiului adosată laturii de sud a acestuia. Strada a fost contruită din pietre de calcar medii și mici, tasate legate între ele cu pământ galben. În stadiul actual al cercetării noastre suntem de părere că strada a funcționat odată cu ridicarea edificiului, cândva în secolul al VI-lea p.Chr. Strada 2 corespunde din punct de vedere al momentului realizării cu construirea nucleului secundar al edificiului aflat în curs de cercetare. Strada a fost contruită din pietre de calcar medii și mici, tasate legate între ele cu pământ galben pe o

suprafață de aproximativ 22,5 m². Ambele străzi au fost identificate prin scanările geomagnetice, astfel că cercetările arheologice confirmă încă o dată acuratețea rezultatelor oferite de metodele non-invasive. În cea de-a doua suprafață de lucru, Ext.1 am continuat cercetarea zonei rămase neexcavate în campania de anul trecut, în interiorul camerei R2 a clădirii. La fel că în jumătatea anterior excavată, anul acesta am înlăturat unitatea stratigrafică US 0003. US 0003 reprezintă restul plafonului de lut a tavanului camerei R2 a edificiului, cu lungimea de 2,5 m și lățimea de 1,5 m (3,75 m²), identificată în partea de vest a Ext. 001. Acest strat este compact, de culoare brun-gălbui amestecat cu resturi de ceramică romană-târzie, pietre, fragmente de cărămidă și tegulae dar oase de origine animală și fragmente de sticlă de geam. Din US 0003 a fost recuperată o monedă de a doua jumătate a secolului al VI-lea p.Chr. Astfel că în urma înlăturării unității US 0003 am identificat două unități stratigrafice US0004 și US 0005, ambele au rămas necercetate. US 0004 constă într-un strat de mortar surprins pe o suprafață de 1,5 m² pe latura de sud a camerei R2 și, parțial în zona laturii de vest a aceleiași camere. US 0005 a fost identificată tot în interiorul camerei R2 pe o suprafață de aproximativ 5,5 m². Această de mărginește la sud și vest cu US 0004 și constă dintr-un strat de lut/chirpic ars. Secțiunea S 2 a fost amplasată la nord de S1 și de Ext. 1 fiind orientată pe direcția E-V cu dimensiunile de 9x5 m având ca scop identificarea colțului de nord-vest și a laturii de nord a edificiului. Pe suprafața acestei secțiuni au fost cercetate cinci unități stratigrafice, una a fost cercetată parțial, iar alte două au rămas necercetate. Prima unitate stratigrafică cercetată, US 0001 reprezintă de fapt nivelul vegetal actual. Acesta fost identificat pe toată suprafața de lucru și constă dintr-un pământ cenușiu-brun, sfărâmicios, cu pietre mici din calcar, tegulae, ceramică romană târzie și medio-bizantină, oase de origine animală și piroane din fier. Stratul are o grosime variabilă cuprinsă între 15 și 20 de centimetri. Următorul strat identificat US 0002 se întinde pe toată suprafața deschisă spre a fi cercetată și are o grosime de 10-15 centimetri. Acest strat constă dintr-un pământ brun-cenușiu, sfărâmicios în compoziție cu mici blocuri de calcar, tegulae, oase și ceramică medio-bizantină. US 0002 este suprapus de US 0001, iar la rândul său US 0002 suprapune pe US 0003. Din categoria materialelor deosebite descoperite în această unitate stratigrafică se remarcă un pinten din fier și o monedă bizantină, artefacte ce ne oferă o datare cronologică, provizorie în secolul al XIV-lea. US 0002 poate fi identificat cu nivelul de funcționare a bordeiului medio-bizantin cercetat în campania anului 2020. Cea de-a treia unitate stratigrafică cercetată, US 0003, reprezintă nivelul de dărămură a edificiului aflat în curs de investigație. Grosimea acesteia este de 0,20-0,35 centimetri, iar suprafața ocupată este de 45 de m². Aceasta se prezintă ca un strat compact de pietre din calcar de diferite dimensiuni provenite de la distrugerea laturii de nord (US 0005) a edificiului și de la unitatea stratigrafică US 0004. Acest nivel de distrugere, US 0003, a fost suprapus de US 0002 iar la rândul ei acoperă pe US 0004, US 0005, US 0006, US 0007 și US 0008. În urmă înlăturării stratului de dărămură am putut constata că unitatea stratigrafică US 0003 provine, o dată de la latura de vest (US 0004) a nucleului principal al edificiului ce a căzut dinspre est spre vest, iar cealaltă parte a dărămării provine de la latura de nord (US 0005) a nucleului secundar al clădirii ce a căzut de la nord înspre sud. Celelalte nuclee identificate US 0004 și US 0005 reprezintă laturile de nord și de vest a edificiului investigat. Unitatea stratigrafică US 0004 are o lungime de 4,80 m și o lățime de 0,70/5 m și a fost contruită din pietre mari și medii fasonate legate cu pământ negru. Unitatea stratigrafică US 0005 are o lungime de 3,90 m și o lățime de 0,70/0,80 m și a fost contruită din pietre mari și medii fasonate legate cu pământ negru. Ambele unități stratigrafice au fost construite în secolul al VI-lea p.Chr. Unitatea stratigrafică US 0006 a fost identificată la vest și vest de US 0004 și la sud de US 0005 pe o suprafață de 4x4,5 m din care a fost cercetată jumătatea situată în imediata apropiere a laturii de nord a edificiului (US 0005) și 5,5x5m. US 0006 constă dintr-un pământ brun amestecat cu chirpic ars, blocuri de calcar tegulae și olane ce reprezintă, cel mai probabil, acoperișul unei camere aflate sub investigație. Grosimea startului este de 20-25 de centimetri. În parte de est a lui US 0006 au fost identificate alte două unități stratigrafice rămase necercetate US 0007 și US 0008. US 0007 taie US 0006 și este plasată în colțul de nord-est al secțiunii S2. US 0007 are următoarele dimensiuni 1mx0,60 m și reprezintă o groapă. Ultima unitate stratigrafică identificată este US 0008 taie, deasemenea US 0006 și are dimensiunile de 1,70 x 1,80 m. Aceasta este plasată aproximativ la mijlocul secțiunii S2 la joncțiunea dintre US 0004 și US 0005 în partea de est. În concluzie cercetările arheologice desfășurate anul acesta în sectorul I al cetății Ibida au avut ca scop aflarea planimetriei edificiului, aflat sub investigații, a funcției și a nivelurilor de locuire aferente clădirii denumite, ipotetic, „insula”. Astfel, într-o prima etapă de derulare a săpăturii am deschis o nouă suprafață de lucru (S2), am cercetat integral 5 unități stratigrafice, una parțial și alte două au fost

identificate. Dintre acestea putem spune că deschiderea unei noi secțiuni ne-a permis să aflăm planimetria edificiului și să consolidăm existența nivelului medio-bizantin din cetate. Secțiunea S1 a fost împărțită în două suprafețe de lucru. Acest fapt ne-a permis să obținem succesiunea nivelelor de locuire din acest sector identificând latura și colțul de sud-est a unui nou edificiu ce momentan îl plasăm cronologic în veacul al IV-lea p.Chr. În același timp au fost identificate și cercetate două segmente de stradă ce mărginesc pe latura de sud clădirea identificată. În partea de est a secțiunii S1 în zona denumită Ext. 1 am cercetat jumătatea de vest a camerei R2 identificând două noi unități stratigrafice, din care ne atrage atenția în mod deosebit US 0004 care se constituie dintr-un strat de mortar, în condițiile în care până acum toate zidurile și amenajările din acest sector s-au făcut cu pământ galben. Concluziile preliminare obținute în urmă campaniei arheologice din acest an sunt: 1) identificarea unui nou edificiu datat în secolul al IV-lea p.Chr.; 2) constatarea a unei noi etape de evoluție a edificiului, dacă până acum se credea că avem de-a face cu două etape de evoluție a clădirii anul acesta am reușit să identificăm una nouă, care nu a putut fi evidențiată de rezultatele scanărilor geomagnetice; 3) au fost identificate două străzi construite în etape distincte de timp; 4) materialul arheologic aflat în acest edificiu este bogat, ceea ce ar putea constitui un indiciu în aflarea funcției acestuia.

Informații suplimentare online

[Raportul 6937 din cronică.cimec.ro](http://raportul6937.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
